

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน
สหวิทยาเขตรัชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

สุกฤตา ชาวนาฮี และ กัลยมน อินทุสุต

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร

e-mail: sukritgm@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตรัชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครู ปีการศึกษา 2562 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยอาศัยตารางสำเร็จรูปของโคเฮน (Cohen) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบ่งเป็น 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงตรง (IOC) เท่ากับ 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตรัชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน 3) ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตรัชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา, หลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารโรงเรียน

Teachers' Opinion towards School Administration based on Good Governance
of the School Administrators in Ratchayothin School Consortium under the
Secondary Educational Service Area Office 2

Sugrita Chawnahee and Kanyamon Indusuta

Faculty of Education Ramkhamhaeng University Bangkok

e-mail: sukritgm@gmail.com

Abstract

The study aimed to investigate and compare teachers' opinions toward school administration based on Good Governance of the school administrators at Ratchayothin School consortium under the Secondary Educational Service Area Office 2, divided by teacher's educational background and working experience. The sample of 217 teachers during academic year of 2019 were recruited into this study. The proper size of sample was determined using the Cohen table whereas the simple random sampling method was applied in recruiting the members of the sample. A five – point rating scale questionnaire was used as the research instrument which the IOC felt in the range between 0.80 – 1.00 and the Cronbach's Alpha showed a level of reliability at 0.98. The data were analyzed through the descriptive statistics, independent samples t-test and One-Way Analysis of Variance. The research results were elaborated that 1) The teachers' opinions toward school administration felt in the high level and 2) the comparison of teachers' opinions as divided by their educational background were significant differences overall and in each aspect. 3) the comparison of teachers' opinions as divided by their working experience were not significant differences overall and in each aspect.

Keywords: School Secondary Administration, Good Governance, School Administrators

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 มาตรา 39 มีเจตนารมณ์ที่ต้องการให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวเป็นอิสระ สามารถบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาได้สะดวก และรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 24) นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา โดยหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการหนึ่งในการบริหารงานภาครัฐ ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยโปร่งใส มีคุณภาพ เป็นหลักประกันเรื่องการฉ้อราษฎร์บังหลวง และความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน จึงนับว่าหลักธรรมาภิบาลมีความสำคัญต่อการบริหารงานในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก หากผู้บริหารองค์กรนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานจะทำให้เกิดความเป็นธรรม โปร่งใสภายในองค์กร สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย มีความพร้อมที่จะถูกตรวจสอบต่อแนวทางการใช้อำนาจในการดำเนินงาน ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ด้วยความเต็มใจ และเต็มความสามารถ เกิดความสามัคคีรักใคร่ปรองดองกันฉันท์มิตร

ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ได้เล็งเห็นความสำคัญของธรรมาภิบาลในการบริหารงานการศึกษา มีประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เรื่อง เจตจำนงสุจริตในการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มุ่งสู่การเป็นองค์กรธรรมาภิบาล และความโปร่งใส (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2562) บริหารองค์กรโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและขับเคลื่อนนโยบายลงสู่โรงเรียนภายในสังกัด ดำเนินโครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและธรรมาภิบาลในโรงเรียน เพื่อปลูกฝังให้นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษาทุกคน มีคุณลักษณะ 5 ประการของโรงเรียนสุจริต รวมถึงมีพฤติกรรมร่วมด้านการทุจริตทั้งในระดับสถานศึกษา ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการโรงเรียนในสังกัด ซึ่งผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ปีงบประมาณ 2562 พบว่า ตัวชี้วัดด้านการป้องกันการทุจริต มีผลคะแนนไม่ผ่าน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2563 , หน้า 14) ส่งผลต่อภาพลักษณ์ขององค์กร รวมถึงโรงเรียนในสังกัดที่ขาดการบริหารจัดการที่ดี เพราะการบริหารจัดการที่ดีนำมาซึ่งการพัฒนาองค์กร เสริมระบบการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้อย่างเป็นธรรม เสมอภาคกัน ส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรใช้ความรู้ความสามารถ หรือศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ นำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ อย่างเต็มศักยภาพ มีคุณภาพที่ยั่งยืน ทั้งนี้ หลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการและแนวคิดที่ดี ที่มีส่วนช่วยด้านการป้องกันการทุจริต มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารองค์กร ผู้บริหารโรงเรียนควรนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กร ซึ่งสหวิทยาเขตรัชโยธิน เป็นกลุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ประกอบด้วยโรงเรียน 5 โรงเรียน เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ในการมุ่งเป็นองค์กรธรรมาภิบาล ผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตรัชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ควรนำหลักธรรมาภิบาล มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานทั้ง 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป อย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม ดำเนินงานตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ เป็นธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้เกี่ยวข้อง ประสานความร่วมมือจากภายนอกและภายในโรงเรียน บริหารจัดการทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา เพื่อช่วยให้การบริหารงานโรงเรียนเป็นไปด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพ เกิดความเชื่อมั่นทั้งจากภายในและภายนอก และนำมาซึ่งการให้ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา นำพาโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายการศึกษาที่กำหนด มีส่วนช่วยสนับสนุนด้านการป้องกันการทุจริต และมุ่งสู่การเป็นโรงเรียนธรรมาภิบาลตามนโยบายและประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ด้วยปัจจัยดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตรัชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย มาใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตรัชโยธิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน ประกอบด้วยข้าราชการครู ปีการศึกษา 2562 จำนวน 476 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 5 โรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้ตารางของ Cohen et al. (2011, p.147) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 217 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของโรงเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลตามจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check - List) ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักนิติธรรม 2) ด้านหลักคุณธรรม 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) ด้านหลักความรับผิดชอบ 6) ด้านหลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และข้อมูลข้อเสนอแนะในการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question) โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและการสร้างแบบสอบถาม

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ให้ข้อเสนอแนะ มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามไปตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สำนวนภาษา และหาดัชนีความสอดคล้องของ ข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of objective congruence : IOC) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ได้ค่าตั้งแต่ 0.80 - 1.00

2.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งเป็นประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อกับแบบคะแนนรวม (Item - total correlation) ได้ค่าอำนาจจำแนก 0.35 - 0.93 และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 แล้วนำมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขออนุญาตจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ถึงผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้บริหารโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 นำแบบสอบถามพร้อมแนบหนังสือข่าต้นส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ตามเวลาที่กำหนด ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบถ้วนและสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวน 217 ฉบับ

3.3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์หาค่าตามวิธีทางสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ในการประมวลผลและวิเคราะห์ผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t - test) แบบ Independent Sample t - test และจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - Way ANOVA)

4.4 รวบรวมข้อมูลข้อเสนอแนะความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ครูส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 63.13 ครูวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 36.87 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 36.41 ครูมีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 34.10 และครูมีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 29.49

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้ง 6 ด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตาราง 1 แสดงคะแนนเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารโรงเรียนตาม หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักนิติธรรม	4.39	0.56	มาก
2. หลักความโปร่งใส	4.31	0.66	มาก
3. หลักคุณธรรม	4.30	0.64	มาก
4. หลักความรับผิดชอบ	4.29	0.65	มาก
5. หลักการมีส่วนร่วม	4.24	0.70	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	4.24	0.69	มาก
รวม	4.29	0.62	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักนิติธรรม ($\bar{x} = 4.39$) หลักความโปร่งใส ($\bar{x} = 4.31$) และหลักคุณธรรม ($\bar{x} = 4.30$)

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขต ราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารโรงเรียน	ปริญญาดรี (n =137)		สูงกว่าปริญญาดรี (n =80)		t	p
	$\bar{X}$	SD.	$\bar{X}$	SD.		
1. หลักนิติธรรม	4.31	0.57	4.53	0.52	-2.883*	0.004
2. หลักคุณธรรม	4.22	0.62	4.44	0.67	-2.441*	0.015
3. หลักความโปร่งใส	4.22	0.66	4.45	0.64	-2.470*	0.014
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.16	0.70	4.36	0.71	-2.037*	0.043
5. หลักความรับผิดชอบ	4.21	0.63	4.43	0.69	-2.402*	0.017
6. หลักความคุ้มค่า	4.16	0.70	4.37	0.72	-2.178*	0.031
รวม	4.21	0.60	4.43	0.63	-2.529*	0.012

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขต ราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารโรงเรียนตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. หลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.95	0.47	1.507	0.224
	ภายในกลุ่ม	214	67.24	0.31		
	รวม	216	68.18			
2. หลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.69	0.35	0.834	0.436
	ภายในกลุ่ม	214	88.56	0.41		
	รวม	216	89.26			
3. หลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	2	0.59	0.28	0.639	0.529
	ภายในกลุ่ม	214	993.48	0.44		
	รวม	216	94.04			
4. หลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.77	0.39	0.768	0.465
	ภายในกลุ่ม	214	107.17	0.50		
	รวม	216	107.94			
5. หลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.18	0.59	1.389	0.252
	ภายในกลุ่ม	214	91.23	0.43		
	รวม	216	92.41			

การบริหารโรงเรียนตามหลัก	แหล่งความ					
ธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน	แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
6. หลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม	2	0.29	0.14	0.294	0.746
	ภายในกลุ่ม	214	104.28	0.49		
	รวม	216	104.57			
รวม			0.57	0.29	0.752	0.473

จากตาราง 3 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตรัชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สรุปผลและอภิปรายผล

1. ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตรัชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความคิดเห็นในด้านหลักนิติธรรม มากที่สุด รองลงมาคือ ด้านหลักความโปร่งใส และอันดับสุดท้าย คือ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า เนื่องมาจากธรรมาภิบาลกับการจัดการศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อองค์กร ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่เป็นผู้บริหารที่มีการศึกษา ได้รับการอบรมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จึงตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารโรงเรียนที่เน้นการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานทุกฝ่าย รวมถึงโครงการต่างๆ ของโรงเรียน นอกจากนั้น ผู้บริหารยังให้ความสำคัญกับการบริหารที่ยึดหลักกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียน ประกอบกับมีการรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนให้บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบผลและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการของโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการสร้างช่องทางในการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทาง ทำให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภายในโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายต่างๆ เป็นการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืนสอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ และคณะ (2554, หน้า 99 – 100) ที่กล่าวว่า สำหรับในระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความจำเป็น ต้องนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการศึกษา ประกอบกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2562) ได้มีประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เรื่อง เจตจำนงสุจริตในการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มุ่งสู่การเป็นองค์กรธรรมาภิบาล และความโปร่งใส สอดคล้องกับงานวิจัยของอรพิน ปุณย์วัฒน์ (2555) ศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอรทิรา สนิท จิตตธมโม (กองแก้ว) (2556) ศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของทวิวัฒน์ อินทรประเสริฐ (2559) ศึกษาการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของนรมน ชันดี (2561) ศึกษาบทบาทการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด โดยรวมและข้ออยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียน ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตรัชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน พบว่า

2.1 ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แตกต่างกัน โดยที่ครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารมากกว่าครูที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ทำให้ผู้บริหารโรงเรียน พิจารณามอบหมายให้ครูที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีเป็นหัวหน้างาน รับผิดชอบดูแลงาน กิจกรรม โครงการต่างๆ ในโรงเรียน รวมถึงได้เข้าร่วมประชุมเป็นคณะกรรมการวางแผนการบริหารงานในโรงเรียน จากการที่ครูที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีได้ทำงาน ใกล้ชิดกับผู้บริหารโรงเรียน ทำให้มีความเข้าใจบริบทการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมากกว่าครูที่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี ทำให้ครูมีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย ของไพฑูรย์ สุขพลานันท์ (2558) ศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัด ระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัย ของจุฑามาศ นาคปฐม (2559) ศึกษาการบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปญญา วัดใหญ่ อินทาราม เทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารโรงเรียน สหวิทยาเขตราชโยธิน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เนื่องจากผู้บริหาร โรงเรียนยุคใหม่ในฐานะเป็นผู้บริหารสูงสุดในโรงเรียน มีการบริหารงาน และดูแลเอาใจใส่ ให้ความสำคัญแก่ครูทุก คนอย่างเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้ครูอาวุโสและครูทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานและร่วมรับรู้การ บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ไม่จำกัดว่าจะเป็นครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมานาน หรือครูบรรจุใหม่ รวมถึงการ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีความรู้ความสามารถได้ปฏิบัติงานตรงตามศักยภาพของตนเอง และมีความ ก้าวหน้าทางวิชาชีพ ก่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการยอมรับนับถือ และไว้วางใจซึ่งกันและกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร สอดคล้องกับ งานวิจัยของนันทพล เรืองวิวงศ์ 2552) ศึกษาการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายเทวธิดาฯ ตามความคิดเห็นของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความ คิดเห็น โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมคิด มาวงค์ (2554) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิ บาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า ครูที่มี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสาลี ประทุมวงศ์ (2560) ศึกษา ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ผู้บริหารโรงเรียนควรศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ของทางราชการ สม่าเสมอ เพื่อสามารถตีความ ลงโทษครู และบุคลากรที่กระทำผิดกฎระเบียบของโรงเรียนด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ผู้บริหารโรงเรียนควรพิจารณาตัดสินใจ ดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนอย่างมี เหตุผล และเป็นธรรม รวมถึงมอบหมายงานให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความรู้ ความสามารถ ตรงกับความถนัด มีความ เท่าเทียม เสมอภาค

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ผู้บริหารโรงเรียนต้องสามารถชี้แจงเหตุผลประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนได้ อย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้มีข้อครหา สามารถตรวจสอบได้

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ผู้บริหารโรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครู หรือผู้เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน ในการแสดงความคิดเห็น ให้คำปรึกษา ร่วมวางแผน ปฏิบัติงาน เช่น ในการดำเนินเลือกสรรผู้ที่จะดำรงตำแหน่งหรือบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียน การวิเคราะห์ระบบงานธุรการของโรงเรียน เป็นต้น

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ผู้บริหารโรงเรียนควรควบคุม ดูแลการประกอบ การจัดจำหน่ายอาหารและเครื่องดื่มให้กับนักเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนอย่างมีคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย วางแผนในการพัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารสถานที่ และระบบสาธารณูปโภคให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการจัดทำ สื่อการเรียนการสอน อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างจิตสำนึกให้นักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษารักษาทรัพยากรของโรงเรียนให้เกิดความยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน

2.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ทุกสังกัด

2.3 ควรศึกษาประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

จุฑามาศ นาคปฐม. (2559). การบริหารการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลอินทปัญญา วัดใหญ่อินทาราม

เทศบาลเมืองชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

ทวีวัฒน์ อินทรประเสริฐ. (2559). การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ธีระ รุญเจริญ, กาญจน์ เรืองมนตรี และธนิธ นามวรรณ (2554). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.

นรมน ขันดี. (2561). การศึกษาบทบาทการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัด

จันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

นันทพล เรืองวิวงศ์. (2552). การศึกษาการบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายเทวธิดา ตาม

ความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

พระอธิการสนิท จิตตมโม (กองแก้ว). (2556). การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพฑูรย์ สุขผลานันท์. (2558). การศึกษาสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา

จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

- สมคิด มาวงศ์. (2554). การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สาตี ประทุมวงศ์. (2560). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2. (2562). เจตจำนงสุจริตในการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 มุ่งสู่การเป็นองค์กรธรรมาภิบาลและความโปร่งใส. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์, 2563, จากเว็บไซต์ <http://www.secondary2.obec.go.th/sesao2/>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (2563). แผนปฏิบัติการโครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์, 2563, จากเว็บไซต์ <http://www.secondary2.obec.go.th/sesao2/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : พริกหวาน กราฟฟิค.
- อรพิน ปุณฺณวัฒน์. (2555). การศึกษาความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18. งานนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cohen, L., Minion, L., & Morrison, K. (2011). *Research methods in education (7th ed.)*. New York: Routledge.